

Lina Wolff (suom Sirkka-Liisa Sjöblom): Riivaus

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Lina Wolff (suom Sirkka-Liisa Sjöblom): Riivaus (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/lina-wolff-riivaus/>)

Lina Wolff (suom Sirkka-Liisa Sjöblom): Riivaus

RISTO NIEMI-PYNTTÄRI

Riivaus on romaani seksuaalisesta valtasuhteesta, tilanteesta johon naispäähenkilö joutuu. Suhteeseen liittyy riippuvuutta, jota päähenkilö ei osaa nimetä muuten kuin riivaukseksi.

Romaanin pääasiallinen tapahtumapaikka on kuuma ja oranssinen Firenze. Kaunis skandinaavi, minäkertoja, rakastuu italialaiseen, villinrumaan mieheen. Ensin on rakkaus, ennen aktiivisen manipuloinnin vaihetta suhde on leikkisää toinen toisensa horjuttamista. Myöhemmin se muuttuu todelliseksi kamppailuksi.

Romaanin kerronta on riivatun kiehtovaa, se herättää voimakkaita tunteita. Välillä lukija hidastaa ja mielellään viivyttelee, kun taas paikoin hänen on luettava nopeasti päästäkseen pois piinaavimmista tilaineista. Sjöblom on onnistunut käännöksessä välittämään tämän kiehtovuuden.

Seurustelun alkuvaiheessa mies saa lempinimen Siisti. Hienosti kuvattu mieshahmo komistuu kauniin naisen seurassa. Ja naisen vaikutuksesta hoitamattomasta, epäsiististä, pulleahkosta ja takkutukkansa taakse piiloutuvasta rumiluksesta tulee komistus. Heistä tulee katseita kääntävä pari: ruma mies ja kaunotar. Karu jätkä saa tyylikkää kehukset – ja viehätysvaltaa, jota hän ei osaa hallita.

”Mies on harmiton. Vastenmielinen kaikkien muiden silmissä paitsi hänen. Harmiton pikku paksukainen. Jälkeenpäin hän tulee (katkerana) ajattelemaan, ettei harmittomia pikku paksukaisia ole olemassakaan.”

Ehkä näin syntyy riivaaja, josta nainen tulee mustasukkaiseksi ja riippuvaiseksi. Kun mies näyttää naiselle hänestä otettua valokuvaa, tämä huomaa kuvasta, että sen ottaja on nainen:

- Sinua filmaa nainen.
- Mistä tiedät?
- Hymystäsi, yrität tehdä vaikutuksen. Et olisi hymyillyt tuolla tavalla miehelle.

Entä nainen? Millä tavalla omat vahvuutensa tunnistava skandinaavi oppii alistumaan? Ensin alistuminen tapahtuu seksin kautta, sitten se näkyy naisen heikentyneessä itsetunnossa. Hän ajautuu palvelemaan körilästä, siivoamaan

huoneistossa äänettömästi liikkuen, mutta vastaiskuista haaveillen.

Tilannetta pahensi se, että nainen myös vetäytyi kuin skandinaavi: hän iski miehen heikkouksiin vain kotioiloissa, julkisesti hän oli miehelle alamainen. Kertoja tiivistää tämän hienosti:

“Etelä-Euroopassa, missä elämä näytellään sosiaalisissa tilanteissa ja missä on sen vuoksi uskallettava ottaa tilaa, puhua kantavalla äänellä ja antaa näytelmän kehkeytyä ympärillä.”

Mutta nainen ei osannut tehdä julkisia temppuja, ei osannut ottaa tilaa keskusteluseurueissa.

Tragedia syntyy siitä, että mies on naisenhakkaaja. Tilanne pääsee niin huonoksi, että terapeutinkin suorastaan käskee naista jättämään miehen välittömästi – ei mitään ohjetta eikä neuvoa, vaan käskyn; hae tavarasi ja pakene heti. Mies on niin hillitön, että nainen on kuolemanvaarassa.

Miksi päähenkilö sitten raivostuu terapeutille? Tämä kuitenkin vain sanoi sen, minkä nainen on tiennyt koko ajan. Vieraan sanomana, tämä omassa mielessä haudottu asia tuntuu loukkaukselta. Nainen haukkuu terapeuttia kateelliseksi naiseksi, joka ei ole koskaan kokenut todellista seksiä – ja haluaa siksi kieltää sen häneltä. Tässä vaiheessa nainen on siis itsekin jo riivattu.

Se, että nainen onnistuu tempautumaan irti suhteesta ja muuttaa Yhdysvaltoihin, ei ole juonipaljastus. Romaanin toinen osa sijoittuu kokonaan Luisianaan naisen muuton jälkeen. Nainen on päättänyt katkaista yhteydet mieheen, mutta se ei ole helppoa. Mieheltä tulee jatkuvasti viestejä. Kuuma ja paahteinen Firenze vaihtuu kosteiksi Missisippin rantarämeiköiksi, eikä naisen elämäkään tunnu helpottuvan.

Se mitä Louisianassa tapahtuu on kuin peilikuva Firenzestä. Nainen ryhtyy suhteeseen miehen kanssa, joka ei olekaan vapaa – ja tämän naiskumppani on erittäin väkivaltainen. Tämä tulee selväksi heti kun naiset tapaavat:

“Asia on näin, ymmärräthän. Ben on minun, ja sinä tulit hyvin huonolla hetkellä. Ei käy päinsä, että mieheni luona majoilee toinen nainen. Sellainen ei vetele. Ben on minun mutta saa joskus päähänsä, että hänellä on vapauksia,

joita hänellä ei tosiasiallisesti ole. Sinä olet yksi hänen hairahduksistaan, ja hän on syypää, mutta niin olet sinäkin.

Näin siis päähenkilö ei ole vapautunut mistään, sama piina jatkuu, mutta nyt hän on ulkopuolinen.

Vaikka päähenkilö hakee selitystä riivaajasta, Wolff tarjoaa hienosti lukijalle mahdollisuuden pohtia, mitä on todella tapahtunut. Silloinkin kun nainen uskoo kohtalokkaan kohtovaan riivaajajenkehen, tarjoaa hienosti lukijalle mahdollisuuden pohtia, mitä on todella tapahtunut. Silloinkin kun nainen uskoo mieluummin kohtalokkaaseen riivaajajenkehen.

”Mitä jos meihin molempiin on mennyt riivaaja ja ne taistelevat nyt keskenään. Sinussa asuu riivaaja ja minussa toinen. Ne ovat luikahtaneet meihin jollakin hetkellä, kun olemme menettäneet malttimme ja riidelleet niin, että tilanne on riistäytynyt käsistä. Tai kun olemme harrastaneet seksiä jollain jumalattomalla tavalla. Silloin ne ovat livahtaneet meihin. Riivaajat meissä haluavat pahaa toisilleen ja käyttävät meidän ruumiitamme.”

Lina Wolff julkaisi lokakuussa -23 *Dagens Nyheter*issä esseen, jossa hän pohti mm. sitä täytyykö kirjailijassa olla julmuutta jotta voi kuvata sitä. Onko kirjailijalla sydämen tilalla jääkuutio? Ei sanoo Wolff;

”Muistan vain sen, miten vapautuneelta se tuntui, kun tajusin, että osa kirjailijan etuoikeutta on se, että hän voi istuttaa oman tuskansa toiseen ihmiseen.” Samalla tavalla lukija saa mahdollisuuden kokea toista tuskaa ja toisia tunteita.

Lina Wolff: *Riivaus* suom. Sirkka-Liisa Sjöblom, Otava 2023

Risto Niemi-Pynttäri on kirjallisuuden ja kirjoittamisen dosentti Jyväskylän yliopistosta

Iain M. Banks (Suom Ville Keynäs) : Pelaaja Colson Whitehead (suom Markku Päckilä):
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-Kieron miehen manifesti>
pelaaja/)

(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/colson-whitehead-kieron-miehen-manifesti/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed](https://akismet.com/privacy/)
(<https://akismet.com/privacy/>).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
